

Sygn. akt II Cz 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 07 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Gamrat - Kubeczak

Sędziowie: SO Małgorzata Grzesik

SR (del.) Katarzyna Longa (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 07 lutego 2014 r.

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w P. (Francja)

przeciwko (...) Bank (...) spółce akcyjnej w W.

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek zażalenia powoda na punkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 4 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt I C 485/13

postanawia:

o d d a l i ć z a ż a l e n i e.

Sygn. akt II Cz 2/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 marca 2013 r. powód (...) S.A. w P. wniósł o wyłączenie od egzekucji stanowiących jego własność dwóch samochodów marki C. (...), stanowiących jego własność, a zajętych w toku postępowania egzekucyjnego prowadzanego przez Komornika Sądowego M. K. przeciwko dłużnikowi A. S. na wniosek pozwanej w sprawie o sygn. akt Km 4721/12. Dowodząc zasadności powództwa powód podniósł, że dokonane zajęcia naruszają jego prawa, gdyż zabezpieczył on spłatę kredytów udzielnych A. S. na zakup zajętych samochodów poprzez ustanowienie przewłaszczenia na zabezpieczenie pod warunkiem zawieszającym.

Na skutek oświadczenia powoda o cofnięciu powództwa, u podstaw którego legł wniosek pozwanej o częściowe umorzenie postępowania egzekucyjnego, postanowieniem z dnia 4 września 2013 r., sygn. akt I C 485/13 Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim umorzył postępowanie w niniejszej sprawie (pkt I. sentencji), oraz oddalił wniosek powoda o zwrot kosztów procesu (pkt II.).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wobec cofnięcia pozwu o wyłączenie od egzekucji, które nastąpiło przed wysłaniem odpisu pozwu stronie pozwanej na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. postępowanie w sprawie podlegało umorzeniu.

Za nieuzasadniony Sąd uznał nadto wniosek powoda o zwrot kosztów procesu. Zdaniem Sądu z akt postępowania egzekucyjnego o sygn. Km 4721/12 wynika bowiem, że pozwana nie złożyła wniosku o przeprowadzenie egzekucji z samochodów marki C. (...). Wprawdzie we wniosku o wszczęcie egzekucji wniósł o prowadzenie egzekucji z ruchomości niemniej z ruchomości stanowiących własność dłużnika. Komornik zajął zaś przedmiotowy samochód po ustaleniu,

że dłużnik jest jego właścicielem. Sąd wskazał również, że w aktach egzekucyjnych nie ma nawet potwierdzenia jakoby wierzyciel otrzymał odpis protokołu zajęcia samochodu, nie ma też dokumentu potwierdzającego otrzymania wniosku powoda o dobrowolne zwolnienie ich spod zajęcia.

W świetle powyższego w ocenie Sądu brak było podstaw do przyjęcia, że pozwana dała powód do wytoczenia niniejszego powództwa i obciążenia jej kosztami procesu, tym samym na podstawie art. 203 § 2 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. wniosek powoda o zwrot kosztów podlegał oddaleniu.

Powód zaskarżył powyższe orzeczenie w części dotyczącej oddalenia wniosku o zwrot kosztów procesu. Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił naruszenie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez niewłaściwe ich zastosowanie, co skutkowało oddaleniem jego wniosku o zasądzenie kosztów postępowania. W oparciu o powyższe powód wniósł o zmianę punktu II zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na jego rzecz kwoty 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że na dzień wniesienia pozwu, powództwo o zwolnienie od egzekucji samochodów było w pełni uzasadnione. Zdaniem powoda, nie ustosunkowując się w żaden sposób do wezwania do dobrowolnego zwolnienia samochodów od egzekucji pozwana dała powód do wytoczenia powództwa. Skarżący zaznaczył, że wbrew twierdzeniom Sądu I instancji istnieją dokumenty potwierdzające otrzymanie przez pozwaną wniosku powoda z dnia 20 lutego 2013 r. o zwolnienie od egzekucji. Do akt sprawy wraz z wnioskiem o cofnięciu pozwu złożone zostało bowiem pismo pozwanej z dnia 8 kwietnia 2013 r. stanowiące odpowiedź na wezwania do dobrowolnego zwolnienia, wraz z pozwem złożono zaś dowód nadania pisma zawierającego wezwanie oraz wydruk komputerowy z serwisu internetowego Poczty Polskiej, z którego wynikało, że przesyłkę pozwana odebrała w dniu 25 lutego 2013 r. Nadto w ocenie powoda dokonanego w sprawie cofnięcia pozwu nie należy kwalifikować jako opisanego w art. 203 k.p.c., gdyż nastąpiło on nie w wyniku uznania powództwa za niezasadne przez powoda, ale dlatego, że doszło do pełnego zaspokojenia jego interesu, a wydanie wyroku w sprawie stało się zbędne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Odwoławczego, mimo że orzeczenie Sądu I instancji nie wskazuje na wszystkie możliwe argumenty przemawiające za niezasadnością wniosku wierzyciela, winno być uznane za prawidłowe.

Co do zasady w przypadku cofnięcia pozwu oraz umorzenia postępowania, obowiązuje szczególna regulacja dotycząca rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Stosownie do treści art. 203 § 2 k.p.c., powód na żądanie pozwanego zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązkach ich uiszczenia przez pozwanego.

Oczywiście nie można wykluczyć, że zastosowanie znajdują także ogólne zasady orzekania o kosztach z tytułu V działu I k.p.c., jednak trudnością jest zastosowanie w oparciu o te reguły, które posługują się sformułowaniami „wygrania” lub „przegrania” procesu, albo „uwzględnienia powództwa”, gdyż nie może budzić wątpliwości, że w przypadku umorzenia postępowania formalnie nie ma strony, która przegrała proces, ani tej, która go wygrała.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest obecnie stanowisko, że możliwe jest zasądzenie zwrotu kosztów powodowi od pozwanego, jeżeli powód wykaże, że wytoczenie powództwa było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wniesienia pozwu, zwłaszcza w sytuacji gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego dochodzonego roszczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 marca 2013 roku, IV CZ 8/13, lex nr 1318484, ; z dnia 12 kwietnia 2012 rok, II CZ 208/11, lex nr 1214570; z dnia 8 lutego 2012 roku, V CZ 109/11, lex nr 1147814). Co jednak podkreśla Sąd Najwyższy ciężar dowodu wystąpienia tych okoliczności obciąża cofającego pozwu.

W okolicznościach ocenianej sprawy cofnięcie powództwa przeciwegzekucyjnego o wyłączenie spod zajęcia, nastąpiło w sprawie, w której nie doszło do zawisłości sporu (pозwanej nie doręczono odpisu pozwu), ponadto nastąpiło z tego powodu, że wierzyciel po uzyskaniu informacji o zajęciu ruchomości nie stanowiących własności dłużnika, złożył wniosek, w postępowaniu egzekucyjnym, o częściowe umorzenie postępowania egzekucyjnego.

Zauważenia wymaga, że w doktrynie wyrażany jest pogląd, że pozwany może złożyć wniosek o koszty w oparciu o art. 203 § 3 k.p.c. dopiero po doręczeniu mu odpisu pozwu lub po powstaniu sytuacji powodującej zawisłość sporu (por. Komentarz do Kodeksu Postępowania Cywilnego - Lewis Nexis część pierwsza, tom 1, wydanie 3 z 2009 r., str. 621). Co prawda dotyczy to uprawnienia pozwanego, jednakże nie sposób uznać że sytuacja powoda jest inna. W okolicznościach sprawy, nie doszło do zawisłości sporu, gdyż cofnięcie pozwu nastąpiło przed doręzeniem pozwanej odpisu pozwu, a skoro cofnięcie pozwu zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 203 § 2 k.p.c. ma ten skutek, że pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa, to stwierdzić należy że podmiot pozwany nie uzyskał statusu pozwanego, obowiązane go zapłaty na rzecz powoda kosztów.

Niezależnie jednak od powyższego Sąd Odwoławczy podziela argumentację, że pozwany nie dał w okolicznościach sprawy podstawy do wytoczenia przeciwko niemu powództwa. Zauważenia również wymaga, że wniosek o dobrowolne wyłączenie spod zajęcia został skierowany do Centrali Banku, z określeniem terminu 5 dni do udzielenia odpowiedzi. Co więcej za słuszny należy uznać argument przytoczony przez Sąd Rejonowy, że zajęcie zostało dokonane niezgodnie z wnioskiem wierzyciela, gdyż dotyczyło ruchomości nie stanowiących własności dłużnika, a wyłącznie do takich wierzyciel skierował egzekucję.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. postanowiono jak w sentencji.

Sygn. akt II Cz 4/14 S., dnia 07 lutego 2014 r.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować i sprawę zakreślić w rep. Cz;
2. Termin posiedzenia niejawnego wyznaczyć w dniu 07 lutego 2014 r.; skład Sądu zgodny z zarządzeniem z dnia 07 stycznia 2014 r.;
3. Odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi powoda i pozwanego;
4. Orzeczenie dołączyć do zbioru;
5. Akta sprawy po dołączeniu zwrotnych potwierdzeń odbioru, zwrócić Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim.